

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення методичної ради університету
28 серпня 2021 року,
протокол № 1.

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

28 серпня 2021 року

м.п.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНІ ДОПОМОГИ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавр
за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота
за денною формою навчання

м. Хмельницький
2021

РОЗРОБНИК:

Професорка кафедри трудового, земельного та господарського права, кандидатка юридичних наук, доцентка

25 серпня 2021 року

Ірина МИХАЙЛОВА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри трудового, земельного та господарського права
28 серпня 2021 року, протокол № 1

Завідувач кафедри, доктор юридичних наук,
професор

28 серпня 2021 року

Іван КОСТЯШКІН

Декан юридичного факультету, кандидат
юридичних наук

28 серпня 2021 року

Сергій КРУШИНСЬКИЙ

Обліковий обсяг 1,5 ум.др.арк.

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	2
1.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	–	3
1.2.	Лекції (теми і плани)		4
1.3.	Семінарські (практичні, лабораторні) заняття (- теми і плани занять; - питання, задачі, завдання або кейси для поточного контролю; - методичні рекомендації для підготовки до занять)	–	5
1.4.	Самостійна робота здобувачів вищої освіти (- теми, завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти; - методичні рекомендації до їх виконання; - питання для самоперевірки)	–	12
1.5.	Індивідуальні завдання (- форми, тематика завдань; - методичні рекомендації до їх виконання)	–	13
1.6.	Підсумковий контроль (-питання для підсумкового контролю; - зразок екзаменаційного білета)	–	14
2.	Схема нарахування балів	–	15
3.	Рекомендовані джерела	–	17
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	23

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак).		Лабор.	Ін.зав.	СРС		
1.	Соціальні допомоги в системі соціального забезпечення	15	4	4	-	-	7
2.	Страхові допомоги на випадок безробіття	15	4	4	-	-	7
3.	Страхові допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності	17	4	4	-	-	9
4.	Державні допомоги сім'ям з дітьми	15	4	4	-	-	7

№ теми	Назва теми	Кількість годин					
		Денна форма навчання					
		Усього	у тому числі				
Лекції	Сем. (прак).		Лабор.	Ін.зав.	СРС		
5.	Державні допомоги особам з інвалідністю	17	4	4	-	-	9
6.	Держана соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям	11	2	2	-	-	7
7.	Одноразові державні соціальні допомоги	15	4	4	-	-	7
	Всього годин:	105	26	26	-	-	53

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
1.	<i>Соціальні допомоги в системі соціального забезпечення</i>	4
1.1.	Поняття та загальна характеристика соціальних допомог.	
1.2.	Класифікація соціальних допомог.	
1.3.	Значення соціальних допомог в системі соціального забезпечення.	
1.4.	Поняття та загальна характеристика державних соціальних допомог.	
1.5.	Поняття та загальна характеристика страхових допомог.	
2.	<i>Страхові допомоги на випадок безробіття</i>	4
2.1.	Поняття та ознаки страхових допомог на випадок безробіття.	
2.2.	Правовий статус безробітного.	
2.3.	Види страхових допомог на випадок безробіття.	
2.4.	Умови та порядок призначення страхових допомог на випадок безробіття.	
2.5.	Проблеми призначення страхових допомог на випадок безробіття.	
3.	<i>Страхові допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності</i>	4
3.1.	Поняття та ознаки страхових допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.	
3.2.	Поняття та ознаки страхових допомог у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.	
3.3.	Види страхових допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.	
3.4.	Види страхових допомог у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.	
3.5.	Порядок та умови призначення страхових допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.	

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин
4.	<i>Державні допомоги сім'ям з дітьми</i>	4
4.1. 4.2. 4.3. 4.4. 4.5. 4.6.	Загальна характеристика державних допомог сім'ям з дітьми. Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами. Допомога при народженні дитини. Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування. Допомога на дітей одиницями матерям. Порядок та умови призначення державних допомог сім'ям з дітьми.	
5.	<i>Державні допомоги особам з інвалідністю</i>	4
5.1. 5.2. 5.3. 5.4.	Державна соціальна допомога особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю. Державна соціальна допомога особам з інвалідністю. Надбавки на догляд за особами з інвалідністю з дитинства та дітьми з інвалідністю. Порядок та умови призначення державних допомог особам з інвалідністю.	
6.	<i>Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям</i>	2
6.1. 6.2. 6.3.	Поняття та ознаки державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. Порядок та умови призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. Поняття та методика обчислення сукупного доходу сім'ї для допомоги малозабезпеченим сім'ям.	
7.	<i>Одноразові державні соціальні допомоги</i>	4
7.1. 7.2. 7.3. 7.4. 7.5. 7.6.	Одноразова винагорода жінкам, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня». Одноразова допомога непрацюючим малобезпеченим особам, особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю. Одноразова допомога особам, які постраждали від торгівлі людьми. Одноразова допомога особам, звільненим з місць відбування покарання. Одноразова допомога біженцям. Одноразова допомога внутрішньо переміщеним особам.	
	Усього	26

1.3. Семінарські заняття

Семінарське заняття 1-2

Тема 1. Соціальні допомоги в системі соціального забезпечення

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Поняття та загальна характеристика соціальних допомог.
- 1.2. Класифікація та види соціальних допомог.
- 1.3. Значення соціальних допомог в системі соціального забезпечення.
- 1.4. Поняття та загальна характеристика державних соціальних допомог.
- 1.5. Поняття та загальна характеристика страхових допомог.

Практичні завдання

Завдання 1.

Тополь неофіційно працює за попереднім записом (вільний графік) візажистом в салоні краси «Левон», тому прибуток не стабільний. Сама виховує двох дітей. Старшому сину 15 років – він дитина з інвалідністю та отримує державну допомогу. Молодша дочка, якій нещодавно виповнилось 14 років працює помічником в магазині косметики та отримує заробітню плату 2500 грн. Тополь звернулася до управління праці та соціального захисту населення про призначення їй допомоги як самотньої матері, однак їй було відмовлено, оскільки одна дитина працює, а інша отримує державну допомогу.

Чи правомірною є така відмова?

Як вирішити спір?

На які види соціального забезпечення може претендувати сім'я?

Завдання 2.

Сім'я Паршук, яка складається з чотирьох осіб (чоловік – безробітний з 2012 року і до сих пір, дружина – перебуває у декретній відпустці по догляду за дитиною до 6 років; син – 8 років та донька – 5 років), звернулася до управління праці та соціального захисту населення для призначення державної соціальної допомоги як малозабезпечена сім'я. У їх власності наявні два автомобілі 1998 та 2000 років випуску. У призначенні допомоги, відмовили через наявність транспортних засобів.

Які підстави надання допомоги малозабезпеченій сім'ї?

Які документи необхідно надати для її призначення?

Які підстави відмови у наданні зазначеної допомоги передбачені законодавством?

Чи були підстави для відмови?

Завдання 3.

Тихонов звернувся до управління праці та соціального захисту в м. Ужгород із заявою про призначення його сім'ї допомоги як малозабезпеченій. У довідці про склад сім'ї зазначено, що сім'я складається з п'яти осіб: подружжя Тихонових, а також троє малолітніх дітей: 4, 6 і 7 років. Наразі, Тихонов не працює, оскільки підприємство на якому він працював слюсарем, збанкрутувало, а тому з 8 вересня 2019 року він зареєстрований у службі зайнятості як безробітний і отримує допомогу в разі безробіття у розмірі 880 грн. Дружина Тихонова особа з інвалідністю II групи, не працює, отримує пенсію 1800 грн.

Чи має право сім'я Тихонова на допомогу?

Обчисліть розмір допомоги сім'ї.

На які види соціального забезпечення може претендувати сім'я?

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: соціальна допомога, соціальне забезпечення, державна соціальна допомога, страхова допомога.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми здобувачу вищої освіти у варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- характеристика соціальних допомог;
- визначення видів соціальних допомог;
- відмінність державних соціальних допомог від страхових допомог.

Семінарське заняття 3-4

Тема 2. Страхові допомоги на випадок безробіття

Питання для усного опитування та дискусії

2.1. Поняття та ознаки страхових допомог на випадок безробіття.

2.2. Види страхових допомог на випадок безробіття.

2.3. Порядок та умови призначення страхових допомог на випадок безробіття.

2.4. Проблеми призначення страхових допомог на випадок безробіття.

Практичні завдання

Завдання 1.

Громченко (особа з інвалідністю 2 групи) протягом останніх 10 років працював сторожем на заводі «Нива». 11 березня 2020 року його було звільнено за п. 3 ч. 1 ст. 40 Кодексу законів про працю України. Середня заробітна плата за останні 12 місяців становила 5 700 грн.

*Чи є в Громченка право на отримання в у центрі зайнятості статусу безробітного?
Яким буде розмір допомоги у цьому випадку?
Як довго вона буде виплачуватися?*

Завдання 2.

У 2019 р. Кузику, учаснику бойових дій в республіці Афганістан, особі з інвалідністю II групи, виповнилося 58 років. У зв'язку зі скороченням чисельності працівників на підприємстві «Спецкомунтранс» його було звільнено з роботи, тому звернувся до відділення Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття із заявою про реєстрацію його безробітним і виплату допомоги в разі безробіття. У фонді йому відмовили, з поясненням, що він є громадянином передпенсійного віку і має право на пенсію.

Які завдання Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття?

Чи правомірна відмова фонду?

Яким чином можна оскаржити відмову фонду?

Чи має право Кузик на пільги? Якщо так, то на які?

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: безробіття, допомога на випадок безробіття, правовий статус безробітного, страхова допомога.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми здобувачу вищої освіти у варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- призначення страхової допомоги на випадок безробіття;
- характеристика особливостей правового статусу безробітного;
- порядок виплати страхової допомоги на випадок безробіття.

Семінарське заняття 5-6

Тема 3. Страхові допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності

Питання для усного опитування та дискусії

3.1. Поняття та ознаки страхових допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

3.2. Поняття та ознаки страхових допомог у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

3.3. Види страхових допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

3.4. Види страхових допомог у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

3.5. Особливості порядку та умов призначення страхових допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

Практичні завдання

Завдання 1.

Здобувач вищої освіти Київського національного університету харчових технологій під час літньої практики в пекарні пансіонату «Харків» (м. Одеса) обпік руку і ногу, що спричинило опіки 4 ступеня. На підприємстві оформили акт про нещасний випадок форми Н-1, однак до уповноважених органів вирішили не звертатись, оскільки власник пекарні самостійно оплатив лікування здобувачу вищої освіти.

Хто вважається застрахованим від нещасного випадку на виробництві?

Чи буде здобувач вищої освіти суб'єктом права на отримання виплат у зв'язку з нещасним випадком на виробництві?

Хто буде здійснювати виплати?

На які види соціального забезпечення може претендувати здобувач вищої освіти?

Завдання 2.

Кріль один виховував трьох дітей (донька – 2 роки, два сина (близнюки) – 10 років). Внаслідок нещасного випадку на виробництві отримав травми несумісні з життям. Опікуном дітей стали його батьки (тато 1950 р.н. та мати 1954 р.н.), які забрали дітей до себе на подальше виховання.

Який порядок підтвердження нещасного випадку?

Хто виступатиме суб'єктом права на пенсію у зв'язку з втратою годувальника?

До якого державного органу необхідно звернутися?

На які види соціального забезпечення мають право діти Кріль?

Завдання 3.

У 2019 році Соловей вийшла на роботу, але з неповним робочим днем, перервавши відпустку по догляду за дитиною до досягнення нею трьох років. У цей час дитина захворіла (2,5 роки) і за листком непрацездатності по догляду за хворою дитиною звернувся батько дитини, проте йому в лікувальному закладі сказали, що цей листок непрацездатності не оплатять, оскільки дружина одержує допомогу по догляду за дитиною.

Як вирішити справу?

До якого уповноваженого органу необхідно звернутися?

Яким чином оплачується лікарняний по догляду за хворою дитиною?

Завдання 4.

Горобець працює офіціанткою в кафе «Вікторія». З 07.06.2019 р. до 28.06.2019 р. була відсутня на роботі у зв'язку з хворобою, що підтверджена довідкою лікаря приватної поліклініки «Медична практика». Розглянувши довідку, комісія із соціального страхування товариства відмовила їй у призначенні допомоги в разі тимчасової непрацездатності.

Хто вважається застрахованим з тимчасової втрати працездатності?

Який порядок підтвердження тимчасової непрацездатності особи?

Чому рішення щодо призначення допомоги приймала комісія із соціального страхування?

Чи правомірною є відмова комісії?

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: тимчасова втрата працездатності, нещасний випадок на виробництві, професійне захворювання, допомоги з тимчасової непрацездатності, допомоги у зв'язку з нещасним випадком на виробництві та професійним захворюванням, умов призначення страхових допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми здобувачу вищої освіти варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності;
- встановлення нещасного випадку на виробництві;
- порядок розслідування нещасних випадків на виробництві;
- строки звернення за призначенням страхових допомог;
- порядок звернення за призначенням страхових допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

Семінарське заняття 7-8

Тема 4. Державні допомоги сім'ям з дітьми

Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Загальна характеристика державних допомог сім'ям з дітьми.
- 4.2. Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами.
- 4.3. Допомога при народженні дитини.
- 4.4. Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування.
- 4.5. Допомога на дітей одиноким матерям.
- 4.6. Порядок та умови призначення державних допомог сім'ям з дітьми.

Практичні завдання

Завдання 1.

Танчук працює менеджером на фарфоро-фаянсовому заводі «Чайка» за основним місцем роботи на повну ставку та отримує заробітну плату у розмірі 7000 грн. Окрім того, вона в'яже одяг, який продається в магазині «Своїми руками». За це директор магазину кожного місяця виплачує їй заробітну плату 5000 грн. В магазині вона офіційно не оформлена. У червні 2019 року вона завагітніла, а тому звернулася із заявою до директора фарфоро-фаянсового заводу та до директора магазину «Своїми руками» про виплату їй допомоги перед пологами, оскільки дитину вона виховуватиме сама без чоловіка. Однак і один, і другий роботодавець відмовили їй у наданні допомоги та порадили звернутись до управління праці та соціального захисту.

Чи правомірно вчинили роботодавці?

Які документи і до якого уповноваженого органу необхідно подати Танчук для отримання допомоги по вагітності та пологам?

Як буде обраховуватись розмір допомоги?

На які види соціального забезпечення вона може претендувати?

Завдання 2.

Влітку 2019 року Осійчук усиновила дитину з дитячого будинку. Немовляті було 7 місяців. В січні 2020 року Осійчук звернулася до органів соціального захисту населення з проханням надати їй допомогу у зв'язку із народженням дитини, оскільки вона знає, що така допомога виплачується протягом 36 місяців, а її дитина ще не досягла 3-річного віку.

Чи може Осійчук отримати допомогу при народженні дитини?

В яких випадках така допомога не призначається?

В якому розмірі вона виплачується?

Завдання 3.

Мусіна вдова і сама виховує дитину віком 14 років. Працюючи економістом, вона отримує заробітну плату 5 000 грн, а також отримує на дитину державну допомогу у разі втрати годувальника в розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

На які види соціального забезпечення може претендувати Мусіна?

Чи має вона право на допомогу як одинока матір?

Обчисліть розмір цієї допомоги.

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: державна допомога сім'ям з дітьми, допомога у зв'язку з вагітністю та пологами, допомога при народженні дитини, одинока матір, допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми здобувачу вищої освіти варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості надання державних допомог сім'ям з дітьми;
- порядок складання пакету документів на отримання державної допомоги сім'ям з дітьми;
- особливості надання та отримання допомоги на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування.

Семінарське заняття 9-10

Тема 5. Державні допомоги особам з інвалідністю

Питання для усного опитування та дискусії

- 5.1. Державна соціальна допомога особам з інвалідністю
- 5.2. Державна соціальна допомога дітям з інвалідністю
- 5.3. Особливості надання державної соціальної допомоги особам з інвалідністю.
- 5.4. Надбавки на догляд за особами з інвалідністю з дитинства та дітьми з інвалідністю.
- 5.5. Порядок та умови призначення державних допомог особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю.

Практичні завдання

Завдання 1.

Савчук є особою з інвалідністю з дитинства 3 групи. Неофіційно працює прибиральником на швейній фабриці «Тая». Нещодавно керівництво фабрики запропонувало йому офіційно працевлаштуватися, однак він відмовився, оскільки вважає, що позбавиться права на державну допомогу особам з інвалідністю з дитинства.

Які умови призначення державної допомоги особам з інвалідністю з дитинства?

Які органи призначають та виплачують таку допомогу?

Чи буде в подальшому виплачуватися допомога Савчуку, якщо він офіційно працевлаштується?

Завдання 2.

Конєв, внаслідок нещасного випадку на виробництві (виконував висотні роботи на заводі «Оксамит», впав та пошкодив хребет) отримав травму, внаслідок чого був визнаний особою з інвалідністю I групи. Протягом 3 років він не міг працювати за станом здоров'я. Згодом йому була встановлена III група інвалідності.

В якому порядку встановлюється інвалідність?

Яким нормативним актом регулюється діяльність МСЕК?

Чи буде зарахований період інвалідності до страхового стажу?

Чи має він право на державну допомогу особам з інвалідністю?

Завдання 3.

У січні 2017 року 9-річний син Літовської (одинока матір), катаючись на ковзанах отримав важку травму, а через два роки він був визнаний дитиною з інвалідністю. Відповідно до медичного висновку син Літовської потребував постійного стороннього догляду, тому Літовська звільнилася з роботи для догляду за сином. В листопаді 2019 року, коли закінчились всі грошові збереження Літовська звернулася в органи праці та соціального

захисту із заявою про призначення їй відповідних допомог з моменту виникнення такого права (з січня 2019 року), пояснивши, що раніше не знала, що має право на виплати від держави, а також окремо вона звернулася до Пенсійного фонду для призначення пенсії по інвалідності для сина.

На які види соціального забезпечення може претендувати сім'я?

Які строки звернення до уповноважених органів у разі виникнення права на державну допомогу по інвалідності та надбавку на догляд за дітьми з інвалідністю?

Чи має право син Літовської на пенсію?

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: особа з інвалідністю, дитина з інвалідністю, державна соціальна допомога особам з інвалідністю, державна соціальна допомога дітям з інвалідністю.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми здобувачу вищої освіти варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- особливості надання державної соціальної допомоги особам з інвалідністю;
- особливості надання державної соціальної допомоги дітям з інвалідністю;
- порядок призначення державної соціальної допомоги особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю.

Семінарське заняття 11

Тема 6. Держана соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям

Питання для усного опитування та дискусії

5.1. Поняття та ознаки держаної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.

5.2. Порядок та умови призначення держаної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.

5.3. Особливості методики обчислення сукупного доходу сім'ї для допомоги малозабезпеченим сім'ям.

Практичні завдання

Завдання 1.

Громадянка Сидоренко розлучилася з чоловіком. До суду за стягненням аліментів вона не зверталася, оскільки її колишній чоловік ніде не працює. Вона ще досі навчається в коледжі з відривом від виробництва й отримує стипендію. Після розірвання шлюбу з нею залишилася дитина віком 2 роки. Вона звернулася до управління праці та соціального захисту населення із заявою про призначення допомоги малозабезпеченій сім'ї.

Хто має право на допомогу малозабезпеченій сім'ї?

Який порядок її отримання? Дайте відповідь.

Завдання 2.

Фліс разом із дружиною виховують трьох дітей (1 рік, 5 років та 14 років). Дохід чоловіка за 6 місяців склав 23485 грн. Дружина, перебуваючи у декретній відпустці, отримує допомогу при народженні дитини 860 грн., а також неофіційно працює веб-дизайнером (додатковий прибуток дружини щомісяця 3000 грн). Інших доходів в сім'ї немає.

Чи матиме право сім'я Фліса на отримання державної допомоги малозабезпеченим?

Яким чином розраховується даний вид допомоги?

До якого уповноваженого органу необхідно звернутись?

Завдання 3.

З вересня 2014 року Мутузюк ніде офіційно не працював. Разом з дружиною виховує 5 неповнолітніх дітей. У червні 2018 року звернувся з проханням надати їм державну соціальну допомогу як малозабезпеченій сім'ї. Така допомога була призначена строком на 6 місяців. Однак через 3 місяці з часу її призначення Мутузюк був працевлаштований та

втратив статус безробітного. У зв'язку з цим тривалість виплати допомоги було скорочено до 3 місяців, а її розмір зменшено на 50%. Мурузюк з цим не погодився, оскільки вважав, що допомога малозабезпеченим сім'ям повинна виплачуватись впродовж усього строку її призначення.

*Хто є суб'єктом права на державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям?
В яких випадках розмір допомоги малозабезпеченим сім'ям може бути зменшеним?
Чи можна скоротити тривалість виплати такої допомоги?*

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: малозабезпечена сім'я, соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям, сукупний дохід сім'ї, прожитковий мінімум.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми здобувачу вищої освіти варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- умови призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям;
- порядок призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям;
- підстави відмови у призначенні державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.

Семінарське заняття 12-13

Тема 7. Одноразові державні соціальні допомоги

Питання для усного опитування та дискусії

7.1. Одноразова винагорода жінкам, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня».

7.2. Одноразова допомога непрацюючим малобезпеченим особам, особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю.

7.3. Одноразова допомога особам, які постраждали від торгівлі людьми.

7.4. Одноразова допомога особам, звільненим з місць відбування покарання.

7.5. Одноразова допомога біженцям.

7.6. Одноразова допомога внутрішньо переміщеним особам.

Практичні завдання

Завдання 1.

Написати есе на тему: «Стан та перспективи розвитку правового регулювання одноразових державних соціальних допомог незахищеним верстам населення»

Методичні рекомендації

Ключовими термінами, на розумінні яких базується засвоєння навчального матеріалу теми, є: одноразова державна соціальна допомога.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми здобувачу вищої освіти варто особливу увагу зосередити на таких аспектах:

- умови призначення одноразової державної соціальної допомоги;
- види одноразових державних соціальних допомог;
- категорії осіб, які підпадають під призначення одноразової державної соціальної допомоги.

1.4. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Тема 1. Соціальні допомоги в системі соціального забезпечення

Завдання 1. Скласти проект заяви про призначення одного із видів соціальної допомоги.

Питання для самоконтролю

- Що таке соціальна допомога?
- Які нормативно-правові акти регулюють надання соціальних допомог в Україні?
- Які види соціальних допомог існують відповідно до законодавства України?

Тема 2. Страхіві допомоги на випадок безробіття

Завдання 1. Написати проект відмови уповноваженого органу у призначенні допомоги на випадок безробіття.

Завдання 2. Скласти перелік документів, які необхідно надати в центр зайнятості для реєстрації особи як безробітного.

Питання для самоконтролю

- До якого органу необхідно звертатись для отримання страхової допомоги на випадок безробіття?
- Де визначено порядок призначення страхових допомог на випадок безробіття?
- Який порядок призначення страхової допомоги на випадок безробіття?

Тема 3. Страхіві допомоги у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності

Завдання 1. Відобразити порядок розслідування нещасного випадку на виробництві (у вигляді схеми, плану).

Питання для самоконтролю

- Які види матеріального забезпечення можуть надаватись за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання?
- Які види матеріального забезпечення та соціальних послуг надаються за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності?

Тема 4. Державні допомоги сім'ям з дітьми

Завдання 1. Скласти повний перелік документів, які необхідно надати для призначення допомоги по вагітності та пологам та у які органи слід звертатись (можливо все відобразити у вигляді схеми, плану, таблиці або покрокової інструкції).

Питання для самоконтролю

- Який порядок отримання держаних допомог сім'ям з дітьми?
- Який порядок та на який термін надається допомога у зв'язку з вагітністю та пологами?

Тема 5. Державні допомоги особам з інвалідністю

Завдання 1. Відобразити динаміку змін щодо надання державних допомог для осіб з інвалідністю в Україні за період незалежності та в радянський період.

Питання для самоконтролю

- Які критерії надання соціальної допомоги особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю?
- Який порядок надання соціальної допомоги особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю?

Тема 6. Держана соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям

Завдання 1. Скласти проект уповноваженого органу щодо відмови у призначенні держаної соціальної допомоги малозабезпеченій сім'ї.

Питання для самоконтролю

- Як визначається розмір допомоги малозабезпеченим сім'ям?
- До яких органів необхідно звертатись за отриманням допомоги малозабезпеченим сім'ям?

Тема 7. Одноразові державні соціальні допомоги

Завдання 1. Скласти проект довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи.

Завдання 2. Перелічіть умови надання одноразової грошової допомоги особам, звільненим з місць відбування покарання.

Питання для самоконтролю

- До якого компетентного органу потрібно звернутись, щоб отримати державну соціальну допомогу біженцям?
- У чому полягають особливості надання одноразової допомоги особам, звільненим з місць відбування покарання?

Самостійна робота здобувачів вищої освіти може передбачати творче завдання спрямоване на пошук шляхів удосконалення законодавства щодо призначення та виплати соціальних допомог. Здобувач вищої освіти готує пояснювальну записку, законопроект про внесення змін до чинного законодавства та порівняльну таблицю. Правила оформлення проектів законів та основні вимоги законодавчої техніки http://static.rada.gov.ua/site/bills/info/zak_rules.pdf

1.5. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання передбачаються у формі рефератів-оглядів. Завдання обирається і виконується за ustalеними вимогами.

1.5.1. Основні вимоги до написання рефератів-оглядів

При виконанні індивідуального завдання необхідно взяти до уваги, що реферат (лат. *refereo* – доношу, повідомляю, переказую) – це короткий переказ змісту наукової роботи, книги або вчення, оформлене у вигляді письмової публічної доповіді; доповідь на задану тему, зроблена на основі критичного огляду відповідних джерел інформації (наукових праць, літератури по темі).

Зі свого боку, реферат-огляд складається на основі декількох джерел і зіставляє різні точки зору з досліджуваного питання.

Реферат-огляд, незалежно від теми, містить визначені реквізити: титульна сторінка встановленого зразка, вступ, розділи, висновки, список використаних джерел і додатки (у разі необхідності).

Обов'язково в тексті повинні бути посилання на джерела, що були використані при написанні реферату. Посилання подаються у квадратних дужках з вказівкою номера джерела, за яким воно внесене у список використаних джерел, та сторінки (якщо подається точна цитата або числові дані), наприклад [3, с.8].

Технічні вимоги: текст має бути набраний шрифтом Times New Roman, 14 кеглем через 1,5 інтервали. Поля: верхнє – 2,0 см, нижнє – 2,0 см, лівє – 3,0 см, правє – 1,0 см. Загальний обсяг реферату-огляду – до 15 сторінок формату А4.

1.5.2. Темі рефератів-оглядів

1. Правове регулювання надання страхових допомог.
2. Правове регулювання надання державних допомог.
3. Державні допомоги сім'ям з дітьми: загальна характеристика.
4. Проблеми призначення та виплати державної соціальної допомоги особам з інвалідністю.

5. Допомога по безробіттю як вид соціальної допомоги.
6. Досвід зарубіжних країн щодо надання соціальних допомог безробітнім.
7. Нещасний випадок як підстава надання соціальної допомоги.
8. Професійне захворювання як підстава надання соціальної допомоги .
9. Особливості призначення державної соціальної допомоги дітям з інвалідністю.
10. Особливості призначення одноразової допомоги особам, звільненим з місць відбування покарання.
11. Порівняльний аналіз призначення допомоги при народженні дитини в Україні та закордоном.
12. Допомога у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
13. Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами застрахованим особам.
14. Порядок призначення та виплати допомоги у зв'язку з народженням дитини.
15. Проблеми правового регулювання призначення страхових виплат потерпілим від нещасного випадку.
16. Особливості призначення одноразової допомоги безробітним особам.
17. Допомога у разі часткового безробіття.
18. Державна допомога у зв'язку з вагітністю та пологами.
19. Державна допомога на дітей одиноким матерям.
20. Державна допомога малозабезпеченим сім'ям.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.

1.6.1. Питання для підсумкового контролю (екзамену)

1. Види страхових допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
2. Види страхових допомог у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.
3. Державна соціальна допомога особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю.
4. Державна соціальна допомога особам з інвалідністю.
5. Допомога на дітей одиноким матерям.
6. Допомога на дітей, над якими встановлено опіку чи піклування.
7. Загальна характеристика державних допомог сім'ям з дітьми.
8. Значення соціальних допомог в системі соціального забезпечення.
9. Класифікація соціальних допомог.
10. Класифікація та види страхових допомог на випадок безробіття.
11. Допомога при народженні дитини.
12. Надбавки на догляд за особами з інвалідністю з дитинства та дітьми з інвалідністю.
13. Одноразова винагорода жінкам, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня».
14. Одноразова допомога біженцям.
15. Одноразова допомога внутрішньо переміщеним особам.
16. Одноразова допомога непрацюючим малобезпеченим особам, особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю.
17. Одноразова допомога особам, звільненим з місць відбування покарання.
18. Одноразова допомога особам, які постраждали від торгівлі людьми.
19. Допомога у зв'язку з вагітністю та пологами застрахованим жінкам.
20. Поняття та загальна характеристика державних соціальних допомог.
21. Поняття та загальна характеристика соціальних допомог.
22. Поняття та загальна характеристика страхових допомог.
23. Поняття та методика обчислення сукупного доходу сім'ї для допомоги малозабезпеченим сім'ям.
24. Поняття та ознаки страхових допомог на випадок безробіття.

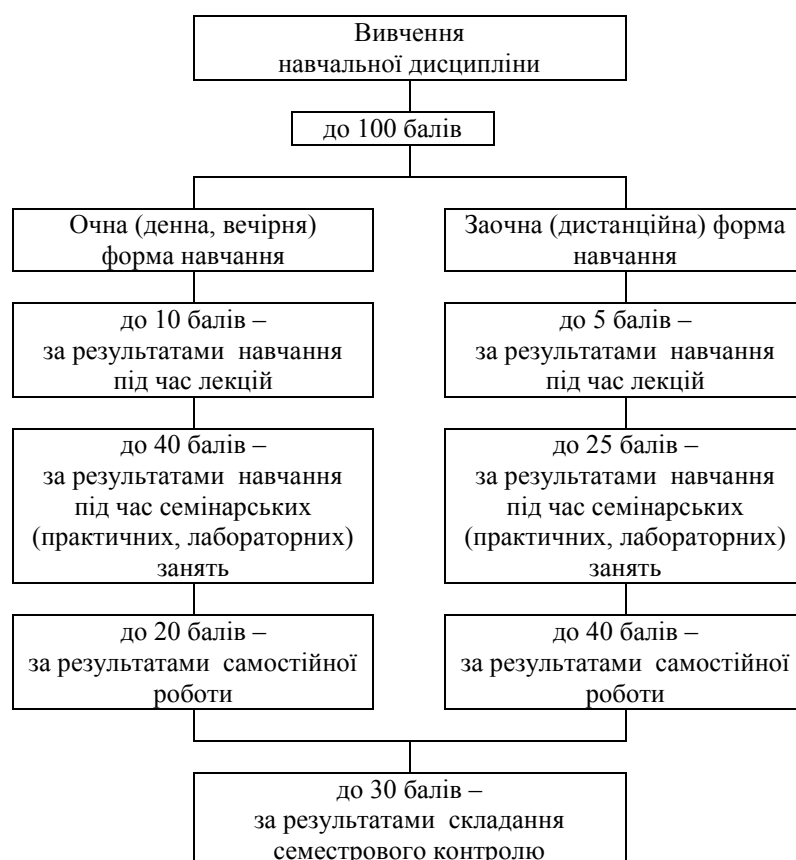
25. Поняття та ознаки страхових допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.
26. Поняття та ознаки страхових допомог у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.
27. Державна соціальна допомога малозабезпеченим сім'ям.
28. Порядок та умови призначення державних допомог особам з інвалідністю.
29. Порядок та умови призначення державних допомог сім'ям з дітьми.
30. Порядок та умови призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям.
31. Порядок та умови призначення страхових допомог на випадок безробіття.
32. Порядок та умови призначення страхових допомог у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та у разі настання нещасного випадку на виробництві й професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.
33. Проблеми призначення страхових допомог на випадок безробіття.
34. Характеристика правового статусу безробітного.

1.6.2. Приклад екзаменаційного білету

1. Характеристика правового статусу безробітного.
2. Одноразова допомога непрацюючим малобезпеченим особам, особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих здобувачем вищої освіти під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до

Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 13 лекційних занять за денною формою навчання.

Отже, здобувач вищої освіти може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	К-сть лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій												
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Денна	13	0,8	1,5	2,3	3,1	3,8	4,6	5,4	6,2	6,9	7,7	8,5	9,2	10,0

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 13 семінарських занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному здобувачу вищої освіти до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу та виконання індивідуальних завдань, наведено в наступній таблиці:

№ з/п	7 тем	Номер теми							Усього балів
		1	2	3	4	5	6	7	
1.	Максимальна кількість балів за самостійну роботу	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	17,5
2.	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	2,5							2,5
	Максимальна кількість балів за самостійну роботу (творче завдання)	20							20
	Усього балів								40

3. Рекомендовані джерела

Тема 1

1. Андрійв В. В. Правовідносини із загальнообов'язкового державного соціального страхування: теоретичний аспект. Х.: ФІНН, 2011. 280 с.
2. Безугла В. О. Соціальне страхування. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 208 с.
3. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навчальний. 3-тє вид., доп. і перероб. К.: Атіка, 2006. 380 с.
4. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

5. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16.12.1966 р. URL : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_042
6. Основи законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 14.01.1998 р. № 16/98. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 23 Ст. 121.
7. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 48. Ст. 409
8. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03. 2000 р. *Офіційний вісник України*. 2000. № 13. Ст. 505.
9. Про затвердження пропорцій розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: постанова КМУ від 26 11. 2014 р. № 675. *Офіційний вісник України*. 2014. № 97. Ст. 67.
10. Про мінімальні норми соціального забезпечення: Конвенція від 28.06.1952 р. № 102 URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_011
11. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15.07.1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 38. Ст. 348.
12. Про соціальні послуги: Закон України від 19.06.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 45. Ст. 358.
13. Синчук С. М. Щодо проблеми спеціальної працевдатності у правовідносинах соціального забезпечення. Правове регулювання відносин у сфері праці і соціального забезпечення: проблеми і перспективи розвитку: тези доповідей і наук. повідомлень учасників VI Міжнар. Наук.-практ. Конф. (м. Харків, 3–4 жовт. 2014 р.). за ред.. В. В. Жернакова. Х.: Право, 2014. С. 335-338.
14. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2016. 692 с.
15. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Особлива частина : навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2018. 1092 с
16. Сташків Б. І. Міжнародно-правові акти як джерела права соціального забезпечення. *Держава і право*: 36. наук, праць. Юридичні і політичні науки. Вип. 23. К.: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2004. С. 187-189
17. Тарасенко В. С. Відмінність державної соціальної допомоги від державного соціального страхування. *Актуальні проблеми держави і права* : зб. наук. пр. Вип. 63. О. : Юридична література, 2012. С. 338-343.
18. Хомич І. Ю. Особливості соціальної допомоги як форми соціального забезпечення населення України. *Форум права*. 2013. № 3. С. 717-724.
19. Шумна Л. П. Страхові внески за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням: поняття та їх значення для соціального забезпечення. *Підприємництво, господарство і право*. 2005. № 6. С. 64-66.

Тема 2

1. Андріїв В. В. Правовідносини із загальнообов'язкового державного соціального страхування: теоретичний аспект. Х.: ФІНН, 2011. 280 с.
2. Андріїв В. В. Страхові виплати в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування Правові засади працевлаштування та зайнятості населення в умовах економіки: матеріали науково – практичної конференції; м. Сімферополь, 19-21 травня 2011 р. / За ред.. проф. В. С. Венедіктова. Севастополь: Українська асоціація фахівців трудового права, Севастопольський інститут банківської справи Української академії банківської справи Національного банку України. 2011. С. 241-245.
3. Безугла В. О. Соціальне страхування. навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 208 с.
4. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навчальний. 3-тє вид., доп. і перероб. К.: Атіка, 2006. 380 с.
5. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

6. Маркіна Т. Юридичні умови визнання громадянина безробітним *Право України*. 2000. № 4 С. 42-47.
7. Мельничук Н. О. Правовий статус безробітного: теоретико-правова характеристика. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Серія «Юриспруденція». 2014. № 12. Т. 2. С. 66-69.
8. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16.12.1966 р. URL : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_042
9. Москаленко О. В. До питання про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття. *Актуальні проблеми держави і права*. 2012. Вип. 63. С. 356– 361.
10. Основи законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 14.01.1998 р. № 16/98 *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 23 Ст. 121.
11. Порядок надання матеріальної допомоги по безробіттю, одноразової матеріальної допомоги безробітному та непрацевдатним особам, які перебувають на його утриманні, допомоги на поховання у разі смерті безробітного або особи, яка перебувала на його утриманні; затв. наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 20.11.2000 р. № 309 *Офіційний вісник України*. 2000. № 51.
12. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 48. Ст. 409
13. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03. 2000 р. *Офіційний вісник України*. 2000. № 13. Ст. 505.
14. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 24. Ст. 243.
15. Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: Постанова КМУ від 12.03.2020 р. *Урядовий кур'єр*. № 47
16. Про затвердження Порядку надання допомоги по безробіттю, у тому числі одноразової її виплати для організації безробітним підприємницької діяльності: затв. Наказом Міністерства соціальної політики України від 15.06.2015 р. № 613 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0915-00>
17. Про затвердження Порядку надання допомоги по частковому безробіттю: наказ Міністерства соціальної політики України від 07.03.2013 р. № 103 *Офіційний вісник України*. 2013 р. № 40. стор. 480. Ст. 1448.
18. Про затвердження пропорцій розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: постанова КМУ від 26.11. 2014 р. № 675 *Офіційний вісник України*. 2014. № 97. Ст. 67.
19. Про мінімальний розмір допомоги по безробіттю: Постанова Правління фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття від 31.01.2020 р. № 211 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0197-20>
20. Про мінімальні норми соціального забезпечення: Конвенція від 28.06.1952 р. № 102 URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_011
21. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15.07.1999 р. // ВВР. 1999. № 38. Ст. 348.
22. Про соціальні послуги: Закон України від 19.06.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 45. Ст. 358.
23. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2016. 692 с.
24. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Особлива частина : навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2018. 1092 с
25. Юровська В. В. Безробіття як соціальний ризик у соціальному страхуванні. Нове законодавство України та питання його застосування: тези доп. та наук. повідомл. учасників наук. конф. молодих учених та здобувачів (м. Харків, 26-27 груд. 2003 р.). Харків: Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого, 2004. С. 78-80.

26. Юровська В. В. Становлення і розвиток загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. *Право України*. 2011. № 10. С. 37-41.
27. Юровська В. В. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття як суб'єкт системи соціального страхування. *Актуальні проблеми права: теорія і практика*. 2012. № 24. С. 559-568.

Тема 3

1. Безугла В. О. Соціальне страхування. навч. посіб./ Безугла В. О., Загірняк Д. М., Шаповал Л. П. К.: Центр учбової літератури, 2011. 208 с.
2. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навчальний. 3-тє вид., доп. і перероб. К.: Атіка, 2006. 380 с.
3. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
4. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16.12.1966 р. URL : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_042
5. Основи законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 14.01.1998 р. № 16/98 *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 23 Ст. 121.
6. Положення про експертизу тимчасової непрацездатності: наказ Міністерства охорони здоров'я від 09.04.2008 р. № 189. *Офіційний вісник України*. 2008. № 51. Ст.1716.
7. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 48. Ст. 409
8. Про затвердження Інструкції про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян: наказ Міністерства охорони здоров'я України від 13.11.2001 р. № 455 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1005-01>
9. Про затвердження Порядку оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві, за рахунок коштів роботодавця: постанова Кабінету Міністрів України від 26.06.2015 р. № 440. *Офіційний вісник України*. 2015. № 54. Ст. 1746.
10. Про затвердження пропорцій розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: постанова КМУ від 26 11. 2014 р. № 675 *Офіційний вісник України*. 2014. № 97. Ст. 67.
11. Про мінімальні норми соціального забезпечення: Конвенція від 28.06.1952 р. № 102 URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_011
12. Про охорону праці: Закон України від 14.10.1992 р. № 2694- XII *Відомості Верховної Ради України*. 1992. №49. Ст. 668.
13. Про порядок заповнення листка непрацездатності: інструкція Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства праці та соціальної політики України, Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України від 03.11.2004 р. № 532/274/136-ос/1406 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1456-04>
14. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15.07.1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 38. Ст. 348.
15. Про соціальні послуги: Закон України від 19.06.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 45. Ст. 358.
16. Сегляник А. І. Соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності в системі соціального страхування України. *Збірник наукових праць ЧДТУ*. Випуск 36. Частина 2. Том 1. 2014. С.180-186.
17. Сливка А. В. Признаки социального риска при страховании от несчастных случаев на производстве и профессиональных заболеваний (алгоритмы страхования) *Страховое дело*. 15 (303). 2008. С. 66-71.
18. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2016. 692 с.

19. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Особлива частина: навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК «Десна», 2018. 1092 с
20. Тулай І. О. Соціальне страхування з тимчасової втрати працездатності: практика і проблематика *Бізнес Інформ*. 2016. № 6. С. 132-138.

Тема 4

1. Безугла В. О. Соціальне страхування. навч. посіб./ Безугла В. О., Загірняк Д. М., Шаповал Л. П. К.: Центр учбової літератури, 2011. 208 с.
2. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навчальний. 3-тє вид., доп. і перероб. К.: Атіка, 2006. 380 с.
3. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
4. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16.12.1966 р. URL : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_042
5. Основи законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 14.01.1998 р. № 16/98 *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 23 Ст. 121.
6. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 48. Ст. 409
7. Про державну допомогу сім'ям з дітьми: Закон України від 21.11.1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 20. Ст. 102.
8. Про мінімальні норми соціального забезпечення: Конвенція від 28.06.1952 р. № 102 URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_011
9. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15.07.1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 38. Ст. 348.
10. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2016. 692 с.
11. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Особлива частина: навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК «Десна», 2018. 1092 с

Тема 5

1. Безугла В. О. Соціальне страхування. навч. посіб./ Безугла В. О., Загірняк Д. М., Шаповал Л. П. К.: Центр учбової літератури, 2011. 208 с.
2. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навчальний. 3-тє вид., доп. і перероб. К.: Атіка, 2006. 380 с.
3. Інструкція про встановлення груп інвалідності: Наказ МОН України від 05.09.2011 р. №561. *Офіційний вісник України*. від 02.12.2011р., № 91, стор. 251.
4. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
5. Коробенко Н. П. Пенсійне забезпечення по інвалідності в солідарній системі України. Київ: Вид-во Акад. праці і соц. відносин Федерації профспілок України, 2011. 172 с.
6. Мельник В. П. Пенсії по інвалідності у пенсійному страхуванні: теоретико-правовий аспект. *Часопис Національного університету «Острозька академія»*. Серія «Право». 2016. №2 (14) с.1-14
7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16.12.1966 р. URL : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_042
8. Основи законодавства про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від 14.01.1998 р. № 16/98 *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 23 Ст. 121.
9. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 48. Ст. 409
10. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 49-51. Ст. 356.
11. Про мінімальні норми соціального забезпечення: Конвенція від 28.06.1952 р. № 102 URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_011

12. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 21.03.1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 21. Ст. 252.
13. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15.07.1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 38. Ст. 348.
14. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 06.10.2005 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 2-3. Ст. 36.
15. Про соціальні послуги: Закон України від 19.06.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 45. Ст. 358.
16. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2016. 692 с.
17. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Особлива частина: навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2018. 1092 с
18. Факас І. Б. Пенсійне забезпечення по інвалідності внаслідок трудового каліцтва чи професійного захворювання в умовах проведення в Україні пенсійних реформ. *Право і суспільство*. 2013. № 6-2. С. 166-170.
19. Шлапко Т. В. Особливості правомочних суб'єктів пенсійних правовідносин по інвалідності в солідарній пенсійній системі. *Правовий вісник УАБС*. 2012. № 1(6). С. 136-141.
20. Шлапко Т. В. Пенсія по інвалідності: умови призначення за солідарною системою та їх удосконалення. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Випуск 2. Том 1. 176-180
21. Шумна Л. П. Інвалідність та її правові наслідки. *Актуальні проблеми політики: Збірник наукових праць*. Голов. ред. С. В. Ківалов; заст. голов. ред. Л. І. Кормич. Вип. 12. Одеса: Юридична література, 2001. С. 244-247.

Тема 6

1. Ананко С. Призначення державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. *Юридичний журнал*. 2008. № 7-8. С. 149-152.
2. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навчальний. 3-тє вид., доп. і перероб. К.: Атіка, 2006. 380 с.
3. Коломойцев М. М. Особливості призначення й виплати допомоги малозабезпеченим сім'ям. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2014. Т. 4/1, ч. 2, вип. 29. С. 115-118. (Серія «Право»).
4. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
5. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16.12.1966 р. URL : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_042
6. Порядок призначення і виплати державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2003 № 250. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/250-2003-п>
7. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 48. Ст. 409
8. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : Закон України від 01.06.2000 № 1768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text>
9. Про мінімальні норми соціального забезпечення: Конвенція від 28.06.1952 р. № 102 URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_011
10. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15.07.1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 38. Ст. 348.
11. Про соціальні послуги: Закон України від 19.06.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 45. Ст. 358.
12. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник ків. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2016. 692 с.
13. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Особлива частина: навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2018. 1092 с

Тема 7

1. Бойко М. Д. Право соціального забезпечення України: навчальний. 3-тє вид., доп. і перероб. К.: Атіка, 2006. 380 с.
2. Жидченко К. П. Одноразова грошова допомога як елемент соціального захисту військовослужбовців Збройних Сил України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2016. Т. 1, вип. 38. С. 148-151.
3. Жидченко К. П. Порядок виплати одноразової грошової допомоги військовослужбовцям : адміністративно-правові аспекти. *Форум права* : електрон. наук. фах. вид. 2015. № 5. С. 76-79.
4. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
5. Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права від 16.12.1966 р. URL : http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_042
6. Порядок виплати одноразової винагороди жінкам, яким присвоєно почесне звання України «Мати-героїня», та одноразової матеріальної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми : Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок від 28.02.2011 № 268. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/268-2011-п>
7. Порядок надання одноразової допомоги дітям-сиротам і дітям, позбавлених батьківського піклування після досягнення 18-річного віку : затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25.08.2005 р. № 823 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/823-2005-п> .
8. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 08.07.2011 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 16. Ст. 146.
9. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 48. Ст. 409
10. Про жертви нацистських переслідувань: Закон України від 23 03.2000 р. № 1584-III *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 24. ст.182.
11. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 р. № 1706-VII *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 1. ст.1
12. Про мінімальні норми соціального забезпечення: Конвенція від 28.06.1952 р. № 102 URL : http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=993_011
13. Про прожитковий мінімум: Закон України від 15.07.1999 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 38. Ст. 348.
14. Про соціальні послуги: Закон України від 19.06.2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 45. Ст. 358.
15. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22.10.1993. р. *Відомості Верховної Ради України*.. 1993. № 45 Ст. 298
16. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи: Закон України від 01.04.1991 р. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 16. Ст. 200
17. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Загальна частина : навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК» «Десна», 2016. 692 с.
18. Сташків Б. І. Право соціального забезпечення. Особлива частина: навчальний посібник. Чернігів : ПАТ «ПВК «Десна», 2018. 1092 с

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.rada.gov.ua/ — Верховна Рада України.
2. www.president.gov.ua/ — Президент України.
3. www.kmu.gov.ua/ — Кабінет Міністрів України.
4. www.minjust.gov.ua/ — Міністерство юстиції України.
5. www.mon.gov.ua/ua/ — Міністерство освіти і науки України
6. www.nbuv.gov.ua/ — Національна наукова бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
7. www.lawlibrary.ru/ — Наукова юридична бібліотека.